

1. **Андрущенко В.** Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть (Спроба прогностичного аналізу) / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2001. - №1. – С. 11-17.
2. **Головатий М. Ф.** Мистецтво політичної діяльності: [навч. посіб] // М. Ф. Головатий. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
3. **Кільова Г. О.** Пріоритетні цілі нової філософії освіти / Г. О. Кільова // Політологічний вісник. – К.: ТОВ «ХХІ СТОЛІТТЯ: ДІАЛОГ КУЛЬТУР», 2005. – Вип. 19. – С. 26-35.
4. **Огнев'юк В.** Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку / В. Огнев'юк. – К.: Знання України, 2003. – 450 с.
5. **Сухомлинський В.** Щоб душа не була пустою [вибр. твори] / В. Сухомлинський. – У 5-т. – Т. 5. – К.: Радянська школа, 1977. – С. 255 – 269.
6. **Філіпчук Г. Г.** Громадянське суспільство: освіта, етнокультура, етнополітика / Г. Г. Філіпчук. – Чернівці: Зелена Буковина, 2002. – 488 с.
7. **Фукуяма Ф.** Главенство культури [Електронний ресурс] / Ф. Фукуяма. - Режим доступу: <http://koi.aha.ru/-pinskij7/fukuajama.htm>.
8. **Циркін І. М.** Громадянська освіта як чинник формування політичної культури особистості / Циркін Ігор Маркович // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Вип. 7. – 2012. – С. 128-134.

УДК 32. 351:303

Н. Ф. Ржевська

Інститут міжнародних відносин Національного авіаційного університету (м. Київ)

КОМПЛЕКСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРОГНОЗУВАННІ ТА РОЗРОБКА МІЖНАРОДНИХ СЦЕНАРІЇВ

Здійснено аналіз проблеми стосовно місця та значення комплексного моделювання у міжнародних відносинах та розробці можливих сценаріїв розгортання конкретних подій у сфері міжнародного співжиття, подано конкретні приклади та запропоновано практичні схеми.

Ключові слова: прогнозування, прогностичне моделювання, комплексна модель, міжнародний сценарій розвитку.

Рассмотрено вопрос относительно места и значения комплексного моделирования в международных отношениях и разработке возможных сценариев развития конкретных событий в сфере международного сосуществования, проанализировано конкретные примеры и предложено практические схемы.

Ключевые слова: прогнозирование, прогностическое моделирование, комплексная модель, международный сценарий развития.

This article highlights the place and main meaning of the integrated modeling in international relations, as well as, development of all the possible scenario of specific events in the international coexistence.

The creation of international development prognostic model that could take into account a lot of exterior, interior, intervening and multi-aspect factors, as well as, conditions of other research methods, is divided into a number of the main stages.

Among the most important range of international prognostic methodology enrichment processes should be mentioned such points as political science and economical and mathematical apparatus synthesis. However, concerning these things, there is a general problem which says about no final generally accepted number of social political factors that should be applied into the computers. At the same time, natural experience gives an opportunity to get quite important cybernetic calculations (especially during the world and regional conflict situation analysis).

So, international relations complex modeling is generally based on the system approach method that represents higher stage of prognostic reaching than system approach does. The last one motioned approach is known as a description of the pragmatic methods, approaches, ways and procedures of international relations ordering complex. Mostly based of the system analysis, system approach plays function of international prognostication which highlights integral but quite contradictory development

of the particular state or the coalition of states in world community. On the basis of systematic regularity, it is easy to define the complex interactions between the key poles of global development, as well as, different subsystems evolution specifics (democratic, totalitarian, transitional etc.).

All in all, complex modeling which shows an imitational object or research process constructing within the help of economical and statistic methods, highlights one of the main key ways in the modern international prognostication. So, imitational modeling allows bringing out numerous deep sides of development that is unreachable for the ordinary foreign visual observation of the expert.

There are analyzed concrete examples and offered practical schemes.

Key words: prognostication, prognostic modeling, complex model, international development scenario.

Теоретичний сценарій розвитку міжнародних відносин, що в політичній соціології дістав назву комплексного прогностичного моделювання, за своєю суттю є складним багатофакторним міждисциплінарним синтезом філософського, соціологічного, історичного, культурологічного та політекономічного знання, що має неабияке значення для того, щоб мати можливість запобігати появі та уникненню загроз. Даний висновок дістав серйозне обґрунтування в працях американських вчених Д. Мангейма та Р. Річа. «Ми прагнемо зрозуміти навколишній світ і заради знання та самозахисту, і заради полегшення своєї долі. В кожному випадку ми отримуємо, хоча би потенційно, спосіб виправити існуючий порядок речей. Іншими словами, чим більше ми дізнаємося про оточуючий світ, тим більше можливостей про управління ним ми отримуємо» [6, с. 19]

Створення прогностичної моделі міжнародного розвитку, яка би враховувала численні зовнішні, внутрішні, проміжні та багатоаспектні фактори, а також умови інших методів дослідження, поділяється на ряд основних етапів. На першому етапі визначається об'єкт, а точніше – сфера моделювання, уточнюються межі та зовнішня ситуація прогностичного пошуку. Наступний крок – ведеться збір, вивчення та систематизація необхідної інформації, обирається відповідна теорія та методології або – їхній синтез. Усі ці кроки робляться для того, щоб сформулювати основні завдання дослідження. Рекомендовано створення первинного проекту моделювання з урахуванням взаємодії загального, особливого та одного.

Широкі підготовчі дослідження, проведені на першому етапі, дозволяють перейти до наступного, аналітичного етапу роботи, коли акцент ставиться на оформленні «конфігуратора» політичного пошуку. На даному етапі дослідник звертає особливу увагу на функції різних змінних, на ступінь відповідності створюваної моделі основним цілям прогнозування та мінімальну достатність (або, навпаки, дефіцит) накопиченої інформації.

На другому етапі створюють метафакторну матрицю, яка відобразить основні тенденції в розвитку міжнародних відносин.

І, завершальний, третій етап моделювання, передбачає використання економіко-обчислювальних розрахунків (як допоміжних) для імітації та верифікації проекту, що розробляється, і для завершення утворення прогностичної моделі. (При цьому дослідник може, особливо, беручи до уваги зворотні зв'язки, внести в розроблюваний проект існуючі корективи). В процесі загального оформленням результатів комплексного міжнародного моделювання, як правило, присутня не лише домінуюча, а й альтернативна тенденції майбутнього розвитку (короткотермінового, середньострокового, довготермінового). Під час комплексного прогностичного моделювання є потреба в постійному відстеженні значимості та несумісності таких системотворчих факторів світової політики, як національні інтереси, політична культура і якість правлячої еліти, природні ресурси, культурно-цивілізаційний потенціал, геополітичні умови, фінансово-валютний потенціал і т. і.

Вагомими розробками при дослідженні даного напрямку на теренах пострадянського простору стали праці таких російських вчених, як М. Хрустальов та О. Шабров [8].

Одним із найзмістовніших, хоч і не позбавлених протилежностей, у сфері комплексного моделювання був проект, створений «Римським клубом» у другій половині ХХ століття. Експертно-дослідницька група клубу підготувала 18 доповідей, де на базі багатофакторного системного аналізу, було зроблено спробу обґрунтувати середньострокові прогностичні судження з таких ключових питань, як збереження глобального екологічного середовища, стійкість суспільного розвитку, народногосподарську рівновагу, особливо у сфері ресурсів, енергетики, продуктів харчування, демографічного росту і т. і. У широко відомій доповіді групи вчених Масачусетського технологічного інституту «Межі росту» (1972 р.), яка поширилася в всьому світі тиражем у 5 млн. екземплярів, було обґрунтовано модель глобальної кризи і занепаду за умови гіпертрофованого зростання народонаселення в світі та вкрай несправедливий розподіл багатства на всій планеті. Автори доповіді виступили за активне втручання управління в

стихийні процеси постіндустріального суспільства з метою досягнення стабільності і глобальної рівноваги. «Ми не збираємось створювати футурологічний проект, – говориться в доповіді – він повинен був стати і став аналізом існуючих тенденцій, їхнього впливу одне на одне, можливим результатом цього впливу. Наша ціль – попередити про світову кризу, що може виникнути, якщо дозволити цим тенденціям розвиватися в цьому ж напрямку, й тим самим запропонувати зміни в політичних, економічних, соціальних системах, щоб виключити можливість подібних криз» [2, с. 145].

Під час імітаційного моделювання міжнародних відносин певна ситуація (матриця) розглядається як штучне відображення прогнозованої ситуації. При цьому сам процес створення моделі ділиться на три основні етапи:

- перший етап має попередній оціночний характер, під час цього етапу уточнюються і конкретизуються такі категорії, як «ситуація», «процес», відбувається упорядкування інформаційного банку даних;

- на другому етапі починається побудова концептуальної моделі («конфігуратора»), яка керується аналітичними принципами взаємозв'язку між формою та змістом, кількістю і якістю розвитку об'єкту. В деяких випадках суперечності між формою і змістом можуть набувати ентропійного характеру. Часто, прикладом цього є етнонаціональні рухи, що набувають форму транснаціонального тероризму.

- побудова розгорнутої моделі прогнозу відбувається на третьому етапі дослідження. При цьому уточнюються елементи, тобто склад і структура міжнародної взаємодії, співставляються інтереси сторін, образ і спосіб їхніх дій, ресурсний потенціал і т. і.

Останнім часом у прогностичному моделюванні проявляється прагнення більш повно враховувати значення гуманістичного фактору. Що стосується тематики прогностичного моделювання, то тут на перший план висувається такі проблеми, як перспективи реформування ООН, створення багатополлярної системи міжнародних відносин і т. і.

Усе частіше більш вагомими елементами міжнародного моделювання (а, отже й інших методів прогнозування) стають математичні методи. Стосовно цієї проблеми існує ціла низка спеціальних наукових розробок [7]. Економіко-математичний апарат наділяє принципово новими рисами прогностичну екстраполяцію тренду (переважаючі риси) прогнозованого розвитку. Екстраполяція тренду подає більш складну картину гіпотетичного збереження в майбутній перспективі минулих тенденцій розвитку, скомпонованим експертом у так звані «змінні ряди» (систематизовані й упорядковані в часі та просторі явища). Такі ряди, що охоплюють різні проміжки часу, дозволили відомому російському вченому М. Д. Кондратьєву, сформулювати фундаментальні прогностичні гіпотези відомі як «кондратьєвські цикли» [4].

Не зважаючи на значні досягнення, сучасна міжнародна прогностика не змогла подолати серйозний розрив між фундаментальною теорією і практикою прогнозування. Багато хто з видатних теоретиків у сфері дослідження політики, не були учасниками великих прикладних прогнозів. У свою чергу, є чимало прогнозистів-практиків, які під час створення досить змістовних «аналітичних розробок», працюють суто інтуїтивно, недостатньо володіючи теорією міжнародних прогнозів. Подолання цієї суперечності шляхом спеціалізації по даному напрямку приховує в собі потужний, ніким не використаний, потенціал гуманітарного знання.

Серед найбільш важливих процесів збагачення методології міжнародного прогнозування слід відзначити синтез політології та економіко-математичного апарату. Хоча з приводу цього існує загальна проблема – не існує кінцевого загально визнаного набору соціально-політичних факторів, які слід вводити до ЕОМ. Поряд з цим не нагромаджений досвід дає можливість отримувати досить вагомні кібернетичні розрахунки (особливо під час аналізу світової та регіонально-конфліктної ситуації).

Математичний вираз цього цікаво представлений В. Лі.

Якщо математично зобразити, що

«X» та «Y» - учасники збройного конфлікту,

«N» - національні інтереси сторін,

«F» - військово-політичний потенціал, задіяний у конфлікті,

«C» - вартість (фінансові) показники конфлікту,

«W» - зростаючий пресинг світової спільноти на користь найскорішого врегулювання конфлікту,

«P» - потенційні, в тому числі матеріальні сили сторін, задіяних у конфлікті,

«V» - ступінь дошкульності конфліктуючих сторін у ході конфлікту, то, оцінюючи наведені вище величини за допомогою 100-бальної, ми отримуємо після багатовимірного (кластерного) аналізу з використанням найпростіших алгебраїчних підрахунків наступну економіко-статистичну формулу конфлікту між гітлерівською Німеччиною і державами антигітлерівської

коаліції під час другої світової війни:

$$X = (N+F) - (C+W) + (P - P) - (V - V)$$

$$Y = (N+F) - (C+W) + (P - P) - (V - V)$$

Прикладний статистичний вираз (якщо X – гітлерівська Німеччина, а Y – антигітлерівська коаліція) відображає наступна формула:

$$(70+20) - (40+30) + (20-70) - (50-10) = (-70)$$

$(70+20) - (50-10) + (70-20) - (10-50) = (+120)$, що не могло не передбачити в принципі кінцевої перемоги другої над першою» [5, с. 30-31].

Аналогічний метод за умови певних корекцій може використовуватись у процесі прогностичного аналізу світових, регіональних та субрегіональних конфліктів [3]. При розробці різних прогностичних проектів, наприклад з питань взаємодії НАТО і СНД, створюються гіпотетичні моделі ймовірного розвитку подій екстремального, мінімального і прискореного варіанту. Виділені при цьому прогностичні гіпотези представляють теоретичні розробки і до певного часу не можуть попадати ні під чий вплив.

Іншими словами, прогностичне моделювання міжнародної ситуації – це відображення далеко не реальної, а лише умоглядної (абстрактної) картини майбутнього, точніше – одного із можливих варіантів її розвитку. (Наприклад, можливі наслідки просування НАТО на Схід, поглиблення процесів глобалізації, поглиблення кризових явищ у Євразії і т. і.) . Отже, при побудові міжнародного прогностичного сценарію певні події безпосередньо пов'язуються з певно регіональною і глобальною ситуацією, що в свою чергу, дозволяє відійти від традиційного мислення, звернути увагу на різного роду деталі, зокрема, виявити основні етапи розвитку кризової ситуації, гіпотетично визначити можливі політико-дипломатичні контракції.

Сітка для складання прогностичного сценарію теоретично може бути обґрунтована методологічними принципами Г. Кана та Е. Янча [9]. Виходячи з даного підходу, дослідник фіксує основні компоненти міжнародної взаємодії (держави, коаліції, транснаціональні та ін. інститути), їхні основні цілі в процесі взаємодій, історію взаємодій. Потім, виходячи із власної аналітичної ситуації, він пропонує найбільш важливу і особливо нову якість у ході віртуального розвитку (наприклад, загроза обміну ядерними ударами на випадок загострення збройного конфлікту). Далі аналітик або група експертів мають можливість поглибити своє сценарне дослідження шляхом залучення кількісних даних ЕОМ (особливо під час оцінювання і співставлення потенціалів сторін), побудувати графіки і діаграми про можливе протікання кризи, визначити висхідну і низхідну лінії і координати протікання кризи. Заключна частина віртуального сценарію містить судження експертів про можливі шляхи виходу з найбільш небезпечної стадії кризи.

Разом із тим крайні варіанти прогностичного сценарію (особливо екстремальний) дозволяють виділяти потенційно можливі загрози з тим, щоб своєчасно виробляти відповідні профілактичні акції протидії оптимального характеру. Будь-яка неадекватна (неприйнятна) політико-військова акція як відповідь не тільки не паралізує розвиток кризової ситуації, а, навпроти, може її різко загострити.

Здійснивши глибинний аналіз раніше засекреченої архівної документації стосовно історії війни в Кореї (1950-1953 рр.), в Індокитаї (в 60-70-ті роки), кубинської ракетно-ядерної кризи 1962 р., нарешті радянсько-китайському прикордонному зіткненню 1969 р. в районі о. Даманський, відомий російський вчений-міжнародник, В. Лі, вибудував наступну модель ескалації міжнародного конфлікту.

Первинний виклик національній безпеці держави «А» зазвичай пов'язаний з територіальними претензіями іншої держави «В» на встановлення так званої «історичної справедливості». Відвернення і нейтралізація подібної загрози є цілком реальним в межах конструктивної дипломатії, без розгортання широкомасштабної інформаційної війни.

Проте криза розвивається, і наступна, друга потенційна фаза або точніше стадія ризику для національної безпеки держави «А» починає проявлятися в прихованих спробах держави «В» змінити на свою користь сформований до того часу баланс регіональних і глобальних геополітичних сил. На стадії ризику дії у відповідь повинні бути збалансованими і спрямованими, перш за все, на збереження і, по можливості, спрямовуватись на збереження і стабілізацію балансу між протидіючими сторонами.

У випадку, коли це не відбувається, то настає третя фаза регіонального конфлікту, яка визначається в політичній науці як стадія небезпеки для національної безпеки держави «А». При цьому держава «В» прикладає зусилля, щоб перекинути геополітичні мости до інших конфліктів, в яких задіяна включена «А». Це робиться для того, щоб вибудувати єдиний узгоджений фронт для заяви на міжнародній арені. На цій фазі для держави «А» все ще залишається можливість використання політико-дипломатичних акцій в напрямку локалізації назріваючої конфліктності,

недопущення її інтернаціоналізації з явним втручанням наднаціональних сил. Однак криза продовжує поглиблюватися, і настає четверта фаза загострення регіонального конфлікту, що характеризується як фаза загрози національній безпеці держави «А», на яку її потенційний супротивник спрямовує інформаційну експансію і таємно здійснює концентрацію потенціалу військово-політичного кулака. Це практично остання критична стадія загострення регіонального конфлікту, за якою безпосередньо слідує велика війна [5].

Що стосується конфліктних ситуацій, про які йшлося вище, то архівна документація свідчить, що реально «тверезість» до учасників конфлікту приходила лише на останній гострокритичній полосі. Проте, можна стверджувати, що саме конструктивне прогностичне мислення, в більшій чи в меншій мірі розуміння того, якими страшними наслідками загрожують результати відвертого збройного протистояння, дає можливість запобігти широкомасштабним ядерним конфліктам, а можливо і черговій світовій війні.

Отже, комплексне моделювання міжнародних відносин максимально ґрунтується на методі системного підходу, який представляє більш високу фазу прогностичного пошуку, ніж системний аналіз. Останній ствердився як опис сукупності прагматичних методів, прийомів, способів і процедур упорядкування міжнародних відносин. Базуючись багато в чому на системному аналізі, системний підхід виконує функцію міжнародного прогнозування, яка розкриває цілісний, хоч і суперечливий розвиток тієї чи іншої держави або коаліції держав у світовій спільноті. На основі системної закономірності розкриваються складні взаємодії між ключовими полюсами планетарного розвитку, виявляється специфіка еволюції різноманітних підсистем (демократичних, тоталітарних, перехідних та ін.).

Розкриваючи методологію системно-прогностичного аналізу американський політолог Д. Розенау в своїй теорії «мережевої» моделі світу виділив шість основних рівнів (підсистем) дослідження: по-перше, правляча еліта як генератор внутрішньої і зовнішньої політики; по-друге, заміщення елітою ключових бюрократичних постів і функцій, які вона виконує; по-третє, структура і характер влади, де функціонує еліта; по-четверте, тип суспільства, який репрезентує дана еліта; по-п'яте, система взаємодії між державою та іншими акторами міжнародних відносин, і, нарешті, по-шосте, характер світового порядку на тому чи іншому етапі світової еволюції [10]. Лише на ґрунті такого розгорнутого, універсального дослідження можливим стає формулювання більше чи менше обґрунтованих прогностичних суджень міжнародного характеру. Дана концепція, скоріше за все, має переважно евристичний характер.

Російські вчені запропонували більш лаконічну і компактну методологію міжнародного аналізу, яка охоплює три основні рівні: перше, рівень складу міжнародної системи, тобто величезну кількість і різноманітність елементів та організаторів цих елементів; друге, рівень внутрішньої структури, тобто складний комплекс взаємозв'язків і взаємодій між елементами системи; третє, рівень зовнішньої структури, тобто сукупність найрізноманітніших взаємозв'язків між елементами системи як цілісного утворення з зовнішнім, міжнародним середовищем [1, с. 68-70]. Ключове стратегічне завдання системного дослідження – пошуки оптимальних варіантів, збереження (виживання) системи, її непохитної стабільності, в тому числі шляхом раціональної взаємодії з оточуючим світом.

Таким чином комплексне моделювання, представляючи імітаційне конструювання об'єкту або процесу дослідження з використанням економіко-статистичних методів, відображає один з ключових напрямів в сучасній міжнародній прогностиці. Саме імітаційне моделювання дозволяє виявити численні глибокі грані розвитку, що є недосяжним для звичайного зовнішнього поверхневого спостереження експерта.

Бібліографічні посилання:

1. **Богатуров А. Д.** Современная мировая политика. Прикладной анализ / А. А. Байков и др. ; отв. ред. А. Д. Богатуров. М.: Аспект-Пресс, 2009. – 588 с.
2. **Гвишиани Д. М.** Римский клуб. История создания, избранные доклады и выступления, официальные материалы / Д. М. Гвишиани, А. И. Колчин, Е. В. Нетесова, А. А. Сейтов. – М.: УРСС, 1997 – 384 с.
3. Компьютерное моделирование социально-политических процессов / О. Ф. Шабров, М. Г. Анохин, М. И. Дзалиев и др. – Под общей редакцией О. Ф. Шаброва. – М.: Интерпракс, 1994. – 112 с.
4. **Кондратьев Н. Д.** Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения. Избранные труды. / Н. Д. Кондратьев, Ю. В. Яковец, Л. И. Абалкин. – М.: Экономика, 2002. – 550 с.
5. **Ли В. Ф.** Теория международного прогнозирования / В. Ф. Ли. – М.: Научная книга, 2002. – 288 с.

6. **Мангейм Дж. Б.** Политология: Методы исследования/ Дж. Б. Мангейм, Р. К. Рич – М.: Издательство «Весь Мир», 1997. – 544 с.
7. Основные направления, методы прогнозирования и моделирования во внешнеполитической деятельности/ В. И. Аникин, Н. М. Шаруненко, С. В. Аникин – М.: Дипломат. акад. МИД РФ, 2000 – 35 с.
8. **Хрусталеv М. А.** Системное моделирование международных отношений Системное моделирование международных отношений / М. А. Хрусталеv. – М.: МГИМО, 1987. – 115 с.
9. **Янч Э.** Прогнозирование научно-технического прогресса / Э. Янч. – М.: Прогресс, 1974. – 586 с.
10. **Rosenau James N.** Turbulence in World Politics: A Theory of Change and Continuity/ James N. Rosenau. - Princeton NJ: Princeton University Press, 1990. – esp. ch. 13.

УДК: 327. 116+ 320+324(447)

Є. О. Попов

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського

ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Метою проведеного дослідження виступає аналіз та оцінка діяльності інститутів інтелектуального забезпечення політики в країнах Європейського Союзу. В статті систематизовані основні напрямки діяльності інститутів інтелектуального забезпечення політики виходячи з організаційно-інтелектуальних форм функціонування неурядового інтелектуального сектору в Європейському Союзі.

Ключові слова: політична аналітика, політичний консалтинг, аналітичні центри, вплив на владу, доступ до ЗМІ, Європейський Союз, Європейська спільнота, інститути інтелектуального забезпечення політики, форми діяльності аналітичного сектору, інтелектуальний лобізм.

Целью проведенного исследования выступает анализ и оценка деятельности институтов интеллектуального обеспечения политики в странах Европейского Союза. В статье систематизированы основные направления деятельности институтов интеллектуального обеспечения политики исходя из организационно-интеллектуальных форм функционирования неправительственного интеллектуального сектора в Европейском Союзе.

Ключевые слова: политическая аналитика, политический консалтинг, аналитические центры, влияние на власть, доступ к СМИ, Европейский союз, Европейское сообщество, институты интеллектуального обеспечения политики, формы деятельности аналитического сектора, интеллектуальный лоббизм.

The objective of this research is the analysis and evaluation of institutions providing intelligent policy in the European Union. In the article the main activities of the institutions providing intelligent policy based on organizational and intellectual forms of intellectual functioning of the non-governmental sector in the European Union.

Key words: political analyst, political consulting, think tanks, the impact on power, access to the media, the European Union, the European Community, the institutions provide intelligent policy modalities analytical sector, intellectual lobby.

Дослідження неурядових інститутів інтелектуального забезпечення політики як політичних акторів з'явилися порівняно недавно. Перша книга присвячена неурядовим аналітичним центрам була опублікована в 1971 році в Сполучених Штатах [1, с. 27]. Піки досліджень неурядових інститутів інтелектуального забезпечення політики спостерігалися в 1980-х, наприкінці 1990-х і спочатку 21 ст. Значна частина цих досліджень була присвячена аналітичним структурам в Сполучених Штатах Америки та Великобританії. Вивчення неурядових інститутів інтелектуального забезпечення політики носить досить рідкісний характер [1, с. 254].

Центри інтелектуального забезпечення політики стали помітними суб'єктами політичної діяльності в середині 1970 коли їх діяльність стала орієнтуватися на широке висвітлення в суспільстві і взаємодії зі ЗМІ. До Європейського Союзу неурядові аналітичні структури інтелектуального забезпечення політики з'явилися на початку 1980х [2, с. 114]. Однак, багато